

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Obchodní akademie Dr. Edvarda Beneše, Slaný, Smetanovo
náměstí 1200**

Smetanovo nám. 1200, 274 01 Slaný

Identifikátor školy: 600 006 921

Termín konání orientační inspekce: 21. - 25. březen 2002

Čj.	026 98/02-5118
Signatura	ob3fv501

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Obchodní akademie Dr. Edvarda Beneše, Slaný, Smetanovo nám. 1200 je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou, jejímž zřizovatelem se stal s účinností od 1. dubna 2001 Středočeský kraj (Zřizovací listina ze dne 18. června 2001, čj. OŠMS/1079/2001). V souladu s Rozhodnutím MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 8. října 2001 (s účinností od 18. června 2001, čj. 26 078/01-21) probíhá ve škole výuka jediného studijního oboru 63-41-M/004 Obchodní akademie, v jehož rámci je od roku 1999 využíváno ve vybraných třídách Standardu odborného vzdělávání pro cestovní ruch na středních školách (schválilo MŠMT ČR dne 14. října 1998 pod čj. 28 280/98-23 s platností od 1. září 1998). V době konání orientační inspekce studovali celkem ve třinácti třídách denní formou 363 studenti.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura

Výuka předmětu je realizována v souladu s platným učebním plánem pro obchodní akademie. V prvním ročníku byla hodinová dotace posílena o jednu hodinu týdně (s výjimkou tříd se zaměřením na cestovní ruch), ve čtvrtém ročníku jsou všechny třídy děleny s ohledem na intenzivní přípravu k maturitním zkouškám. Probírané učivo je zpracováno podle platných učebních osnov v časových tematických plánech s dobrou až velmi dobrou vypovídací hodnotou. Předložené zápisy z jednání příslušné předmětové komise svědčí o standardní úrovni její práce, rezervy existují především v šíři záběru vlastních aktivit i v důsledném naplňování vymezených úkolů. Všichni vyučující přistupovali k přípravě sledovaných hodin velmi zodpovědně, dvě učitelky věnovaly navíc patřičnou pozornost i přípravě metod a forem práce. Plánování a příprava výuky měly velmi dobrou úroveň.

Z pohledu platné vyhlášky je výuka předmětu příkladně zabezpečena celkem čtyřmi vyučujícími s předepsanou odbornou i pedagogickou způsobilostí. Esteticky průměrné prostředí kmenových učeben, často bez jakékoliv didaktické techniky a názorných pomůcek, k výuce mateřského jazyka nemotivuje. Z dostupného materiálního zázemí využívali vyučující především titulů z průběžně doplňované školní knihovny, vlastních publikací a ofocených textů. Materiální i psychohygienické podmínky výuky měly průměrnou úroveň.

Organizační rozvržení navštívených hodin vycházelo ze stanovených a v úvodu vždy sdělovaných výukových cílů. Dva vyučující preferovali tradiční až konzervativní styl výuky založený na promyšleném výkladu s následným zápisem probrané látky na tabuli a do sešitů. Často využívané předávání hotových informací doplněné frontálně kladenými otázkami nevyžadovalo od většiny žáků téměř žádnou vlastní aktivitu a neumožnilo jim zapojit se do výuky skutečně tvůrčím způsobem. Převažující verbalismus a dominantní roli vyučujících ještě zvýraznila absence jakékoliv didaktické techniky, což se v části hodin projevilo málo efektivním využitím vyučovacího času (např. zdlouhavé diktování a zapisování poznámek na tabuli a do sešitů). Pozitivně lze hodnotit skutečnost, že ve všech navštívených hodinách byla zařazena práce s konkrétním textem. Rozmanité metody a formy práce provázely sledovanou výuku zejména u dvou učitelek, kde žáci dostávali více prostoru pro vlastní činnost. Promyšleně a cíleně zadávaných referátů bylo vhodně využito nejen k nácviku komunikativních dovedností, ale i k následné diskusi, ve které žáci využívali vlastních zkušeností a poznatků. Rozebírané texty byly vždy citlivě vybrány a hodnoceny komplexně.

Přestože i v části těchto hodin převažoval frontální styl výuky bez využití didaktické techniky, nápaditá organizace a vhodná rytmizace jednotlivých činností vedly žáky ke spolupráci a aktivitě. Celkově měly organizace, formy a metody výuky velmi dobrou úroveň.

Účinnou motivací většiny literárních hodin byly velmi vhodně zvolené ukázky, kterým nescházal výchovný akcent. Rovněž uvádění různých zajímavostí a regionálních souvislostí dokázalo vzbudit zájem žáků. Sledované výkony zkoušených žáků byly hodnoceny objektivně, výsledná známka byla ve většině případů provázena i slovním zhodnocením. Dostatečně četná klasifikace je zapisována do studijních průkazů a klasifikačních sešitů. Nedostatkem většiny hodin bylo nevýrazné a málo adresné hodnocení výkonů žáků v průběhu i závěru hodin. Motivačně chudé byly vyučovací hodiny, ve kterých převládal konzervativní a málo nápaditý styl výuky. Motivace a hodnocení měly jako celek velmi dobrou úroveň.

Komunikativní dovednosti všech vyučujících jsou na velmi dobré úrovni. Příjemná atmosféra spolupráce, důvěry a přiměřené tolerance provázela výuku zejména u dvou učitelek, které dokázaly ve svých hodinách vytvořit i prostor pro otevřenou diskusi. Tradičně pojatá výuka nevytvářela příznivé podmínky pro vzájemnou interakci. Nežádoucí projevy chování žáků nebyly zaznamenány ani v jedné z navštívených hodin. Interakce a komunikace měly velmi dobrou úroveň.

Celkově byla výuka českého jazyka a literatury hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Výuka matematiky probíhá dle schválených učebních dokumentů s velmi dobrým rozvržením hodin do všech čtyř ročníků (3, 2, 2, 2). Ve čtvrtém ročníku mají žáci možnost volby účasti ve volitelném matematickém semináři pro přípravu k maturitě a k přijímacímu řízení na vysokou školu. Při plánování výuky využívají vyučující schválených učebních osnov pro obchodní akademie (třetí a čtvrtý ročník) a učebních osnov pro střední odborné školy a studijní obory středních odborných učilišť (první a druhý ročník) s platností od 1. září 2000. Zjištěné rozdíly v časově tematických plánech (nadepsány jako „Učební osnovy“) u jednotlivých vyučujících (například ve čtvrtých ročnících v paralelních třídách téma pravděpodobnost) ukázaly na nedůslednou koordinovanost při jejich tvorbě. Příprava vyučujících měla ve všech sledovaných hodinách velmi dobrou úroveň, přestože její kvalita byla negativně ovlivněna průměrnými nebo až pouze vyhovujícími materiálními podmínkami (chybějící demonstrační pomůcky i technika). Celkově byly plánování a příprava výuky hodnoceny jako velmi dobré.

Personální podmínky jsou příkladně zajištěny dvěma vyučujícími, kteří mají odpovídající odbornou i pedagogickou způsobilost. Výuka probíhala v kmenových učebnách, kde byl pouze v jedné k dispozici funkční zpětný projektor. Pro videoprojekci byly ve dvou učebnách televize, které nebyly ve sledovaných hodinách využity. Po stránce estetické měly učebny v novější přístavbě průměrnou úroveň a ve staré budově někdy pouze vyhovující úroveň (oprýskaná malba). Chyběly prostory na uložení pomůcek, závěsná zařízení na demonstrační tabule apod. Tím byla podnětnost učeben pro výuku matematiky velmi snížena. Žáci i vyučující používali ucelenou řadu učebnic matematiky včetně sbírek úloh pro příslušný typ školy. Často a velmi vhodně byly využívány i s osobní kalkulačky. Kabinet matematiky (pomůcky jsou uloženy v kabinetech vyučujících) je vybaven zastaralými pomůckami. Vyučující si sami tvoří demonstrační folie nebo kopírují zadání souborů příkladů pro opakování nebo písemné práce. Celkově byly materiální a psychohygienické podmínky hodnoceny jako průměrné.

Organizace, formy i metody výuky byly založeny na dominantní roli vyučujících. Žáci dostávali malý prostor pro úspěšné individuální uplatnění před kolektivem. Převažující frontální práce

s celou třídou s doplňujícími otázkami byla velmi dobře promyšlená a zaměřená svým tempem spíše na pomalejší žáky. Vhodně byly voleny ukázkové příklady s příslušnou aplikací v praktickém životě (výklad pojmu vektor, funkce). Minimálně byl využíván volný časový prostor u rychlejších žáků pro alternativní řešení. Zpětnou vazbu získávaly obě učitelky průběžnou kontrolou školních sešitů, v menší míře bylo prováděno závěrečné shrnutí učiva se žáky. Celkově byly organizace, formy a metody výuky hodnoceny jako velmi dobré.

Častým opakováním a aktualizací učiva byli žáci velmi dobře motivováni jak pro práci ve škole, tak i pro řešení domácích cvičení. Současně byli vedeni k sebekontrolě (vzájemné opravování zadaných úkolů). V hodnocení převládalo pozitivní zaměření s respektováním individuálních dispozic (vyučující velmi dobře znali schopnosti jednotlivých žáků). Na závěr každého klasifikačního období jsou pravidelně psány písemné práce, které jsou řádně a odpovídajícím způsobem klasifikovány. Celkově měly motivace a hodnocení velmi dobrou úroveň.

Sledovaná výuka byla charakteristická příkladnými komunikativními dovednostmi obou vyučujících. Ti přistupovali k výuce někdy až s přílišným zjednodušováním nového i opakovaného učiva, čímž dosahovali klidné pracovní atmosféry, ale nižší interakce u žáků. Přesto byla komunikace a interakce hodnocena jako velmi dobrá.

Celkově byla výuka matematiky hodnocena jako velmi dobrá.

Tělesná výchova

Tělesná výchova je vyučována ve dvou hodinách v týdnu v každé třídě, což odpovídá schválenému učebnímu plánu. Mimo jediné výjimky (ve třídě 4.D jeden žák cvičí společně ve skupině dívek - důvodem je časová koordinace s jeho tréninkovým plánem mimo školu) probíhá výuka v samostatných skupinách dívek a chlapců. Skupiny jsou vhodně tvořeny spojováním žáků a žákyň z různých tříd, a to podle jejich počtu. Učivo mají vyučující zpracováno do časově tematických plánů a je členěno do jednotlivých ročníků v souladu s učebními osnovami. Při kontrole realizace těchto plánů (konfrontace se zápisy v třídních knihách) však bylo zjištěno, že plány jsou zpracovány formálně a nenaplněny nejenom v jednotlivých měsících, ale i v rámci klasifikačního období. Ve školním roce 2001/2002 převažovalo ve sledovaných třídách kondiční posilování, dále v menším počtu hodin byly vyučovány sportovní hry, minimálně byla obsažena atletika a gymnastika.

Příklady s počtem odučených hodin tělesné výchovy od září 2001 do 21. března 2002 dle zápisů v třídních knihách jednotlivých tříd:

Tematický blok Třída	Kondiční cvičení (aerobik, posilovací cvičení, kalanetika)	Sportovní hry	Atletické disciplíny	Gymnastika	Další čin. (úvod, plavání, aj.)	Celkem počet hodin
1.C - dívky	33	8	2	4	2	49
4.C - dívky	31	5	3	0	2	41
4.D - dívky	24	11	2	0	8	45

Vzhledem k výše uvedeným zjištěním byla provedena kontrola plnění učebních osnov ve školním roce 2000/2001 u čtvrtých ročníků se zaměřením na minimální plnění jednotlivých tematických celků dle schválených učebních dokumentů a vzhledem k podmínkám výuky. Nedostatky byly zjištěny ve výuce ve 4.B – dívky, kde nebyla odučena ani jedna hodina z tematického bloku atletických disciplín a gymnastiky, ve 4.C - dívky byly odučeny pouze dvě

hodiny atletiky a pět hodin gymnastiky, ve 4. D dvě hodiny atletiky a jedna hodiny gymnastiky. Ve třídě 4.A nebyl ve školním roce 2000/2001 odučen minimální počet hodin učebního plánu vzhledem k 35 týdnům zapsaných ve třídní knize bylo odučeno pouze 42 hodin tělesné výchovy (výuka dle třídní knihy odpadla nebo nebyla zapsána ve 3., 8., 11., 15., 16., 19., 20., 24., 35. týdnu. Příprava vyučujících měla ve sledovaných hodinách velmi dobrou úroveň, cíl hodin byl vždy splněn. Celkové plánování výuky tělesné výchovy bylo nevyhovující.

Personálně je zajištěna výuka třemi vyučujícími. Dvě splňují požadavek pedagogické i odborné způsobilosti, jedna je studující FTVS UK Praha, obor tělesná výchova. Samotná výuka tělesné probíhá v prostoru jedné učebny ve škole, kde jsou umístěny posilovací stroje na devíti stanovištích (jedná se o stísněný prostor s maximální kapacitou deseti žáků). Dále ve dvou pronajatých prostorách - sportovní hala (vlastníkem je město Slaný) a Sokolovny (vlastníkem je Sokol Slaný), kde jsou velmi dobré podmínky pro plnění sportovních her, gymnastiky, atletickou přípravu včetně skoku vysokého. Atletické disciplíny - běhy jsou plněny v blízkém lesoparku. Chybějí odpovídající prostory pro skok daleký, vrhy a hody. Z tohoto důvodu jsou již podmínky pro plnění atletických disciplín omezené. Hygienické zázemí v pronajatých prostorách a školy má průměrnou úroveň. Pronajaté prostory a lesopark jsou v blízkosti školy, omezující pro výuku je pouze vymezený čas pronajímatele ve smlouvách. Proto je výuka nevhodně zařazena v rozvrhu v 1.A a 4.C (dívky) do prvních dvou vyučovacích hodin a chlapecký tělocvik je v rozvrhu zařazen vždy po polední přestávce po obědě v úterý a ve čtvrtek. Celkově byly personální podmínky hodnoceny jako velmi dobré, materiální podmínky a psychohygienické podmínky byly hodnoceny jako průměrné.

Organizace všech sledovaných hodin odpovídala psychohygienickým zásadám. Vyučující vedli klidným způsobem žáky při hodině ke splnění cíle, respektovali fyzické i duševní dispozice žáků. Zavedená pravidla žáci respektovali. Výuka byla vždy vedena věcně a odborně na velmi dobré úrovni. Pouze pořadová cvičení nebyla vyučujícími důsledně vyžadována a neměla ve sledovaných hodinách odpovídající úroveň. Celkově byly organizace, formy a metody výuky hodnoceny jako velmi dobré.

Motivační prvky ve sledovaných hodinách byly vhodně používány, ale byly zaměřeny pouze na oblasti, kde žáci již sami o sobě projevovali zájem o cvičení (aerobik u dívek, posilování u chlapců). Rezervy v oblasti motivace jsou v zavádění pravidelných atletických i gymnastických disciplín z pohledu všestranného rozvoje duševních vlastností i fyzických dovedností. Hodnocení je prováděno vyučujícími pravidelně jak z pohledu plnění ukazatelů v jednotlivých disciplínách, tak i v rámci přístupu žáka k plnění všech zadávaných úkolů. Celkově měly motivace a hodnocení průměrnou úroveň.

Komunikace měla ve všech sledovaných hodinách velmi dobrou úroveň. Příkladně byla respektována osobnost žáků, což se projevovalo vhodným oslovováním a individuálním povzbuzováním. Interakce žáků a jejich snaha zvládat cvičení v co nejlepším provedení ukazovaly na celkovou velmi dobrou úroveň v oblasti komunikace i interakce.

Výuka tělesné výchovy byla hodnocena celkově jako průměrná. Nejslabším místem je plánování výuky, rezervy spočívají rovněž v materiálním zázemí pro výuku atletiky.

Blok ekonomických předmětů

Sledované předměty v rámci bloku odborných předmětů byly rozděleny do dvou oblastí. První oblastí byla skupina předmětů ekonomika, ekonomická cvičení, ekonomický seminář. Druhou oblastí byla skupina předmětů účetnictví a obchodní korespondence. V první oblasti byly hospitovány celkem 4 hodiny u 4 vyučujících. Ve druhé skupině bylo hospitováno celkem 7 hodin u 5 vyučujících. Obě oblasti se prolínaly především z důvodu personálního zastoupení

většiny pedagogických pracovníků v obou skupinách. Časová dotace sledovaných předmětů v obou skupinách ekonomických předmětů odpovídala schválenému učebnímu plánu studijního oboru 63-41-M/004 Obchodní akademie. Časové tematické plány, které byly vyučujícími zpracovány, odpovídají učebním osnovám a v převážné většině i následným zápisům ve třídních knihách. Pouze po jedné sledované hodině v každé skupině odborných předmětů nejsou tematické plány plně v souladu se zápisy v třídních knihách – zápisy jsou nečitelné, velmi obecné a nepopisují probírané učivo. Plánování i příprava výuky byly hodnoceny jako velmi dobré.

Výuku odborných ekonomických předmětů zajišťuje osm vyučujících, přičemž sedm z nich je odborně i pedagogicky způsobilých. Pouze jeden vyučující nespĺňuje podmínku pedagogické způsobilosti, což se projevilo z hlediska nevhodného členění hodiny, účelného využití vyučovacího času i nedostatky v průběžném naplňování tematického plánu. Personální podmínky výuky měly jako celek velmi dobrou úroveň.

Výuka probíhala v čistých a prostorných třídách, které byly vybaveny školním nábytkem a tabulemi. Nedostatek lze spatřovat v tom, že pro výuku odborných ekonomických předmětů nebyly v těchto třídách žádné didaktické pomůcky. Výuka předmětu obchodní korespondence probíhala v odborných učebnách vybavených elektronickými psacími stroji a výpočetní technikou. Tyto učebny jsou vybaveny velmi dobře. Materiální i psychohygienické podmínky výuky měly průměrnou úroveň.

Vyučovací hodiny měly pracovní charakter. Velmi dobře byla organizována výuka obchodní korespondence, kde vyučující vhodně střídala činnosti: vytvořila prostor pro rozcvičení prstů formou minutových cvičení, objasnila nové úkoly a žáci dle instrukcí samostatně zpracovávali zadání. V závěru hodiny bylo zadáno domácí cvičení. V jiné sledované hodině obchodní korespondence naopak vyučující vedla příliš dlouhý slovní výklad, který neumožňoval aktivní účast žáků na výuce a psací stroje žáci použili až v posledních deseti minutách vyučovací hodiny. U předmětu účetnictví a dalších třech sledovaných předmětů v první oblasti (ekonomika, ekonomická cvičení, ekonomický seminář) žáci mimo jiné pracovali s učebnicemi, v některých případech byly texty z učebnic doplňovány kopírovanými materiály dle aktuálnosti probíraného učiva, případně byly doplňovány účetními doklady a příslušnými formuláři. Nedostatkem byla v polovině sledovaných předmětů u obou oblastí nedostatečná variabilita vyučovacích metod, která někdy vyústila v klasický, rutinní způsob výuky bez jakéhokoliv oživení či zpestření. Oblast organizace, forem a metod výuky měla jako celek průměrnou úroveň.

Prověřování znalostí a vědomostí velmi efektivně organizovaly vyučující v předmětech účetnictví a obchodní korespondence a ve dvou případech i v oblasti ekonomiky a ekonomických cvičení, kdy byla vhodně zvolena forma ústního zkoušení – práce ve skupinách a následná prezentace zadaného úkolu náhodně vylosovanou skupinou žáků, která byla rovněž klasifikována. Ve dvou případech proběhlo ústní zkoušení v délce patnácti minut bez jakéhokoliv slovního hodnocení. U předmětu ekonomika proběhlo ústní zkoušení za aktivní účasti ostatních žáků, kteří kladli zkoušenému dotazy a v závěru se podíleli spolu s vyučujícím na stanovení klasifikačního stupně. Zkušební otázky byly formulovány srozumitelně a navazovaly na probírané učivo. Dva vyučující prováděli v úvodu hodiny opakování probrané látky bez toho, že by odpovědi žáků ohodnotili. Velmi kvalitní výkony některých žáků v průběhu vyučovacích hodin si zasloužily ocenění ze strany vyučujících, čímž by bylo dosaženo lepší motivace žáků. Ve valné většině hospitovaných hodin byl vytvořen dostatečný prostor pro závěrečné shrnutí a opakování. Pouze u jedné vyučující předmětu ekonomická cvičení nebyl proveden závěr hodiny z časových důvodů. Motivace a hodnocení měly velmi dobrou úroveň.

Osobnost žáka byla respektována všemi vyučujícími. Pro vyjádření vlastního názoru byl vytvořen dostatečný prostor ve všech vyučovacích hodinách. Spolupráce mezi učiteli a žáky byla založena na vzájemné důvěře, nebyly pozorovány výrazné projevy nezájmu o výuku. Byla vytvořena velmi dobrá pracovní atmosféra. Všichni vyučující projevili vysokou odbornou úroveň a jejich kultivovaný a klidný projev přispěl k příznivé atmosféře v jednotlivých vyučovacích hodinách u obou sledovaných skupin předmětů. Oblast komunikace a interakce měla velmi dobrou úroveň.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných skupinách ekonomických předmětů byla hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

S výjimkou plánování výuky tělesné výchovy měly u všech sledovaných předmětů plánování a příprava výuky velmi dobrou úroveň. Velmi dobře až příkladně je výuka zajištěna personálně, průměrnou úroveň měly ve všech případech materiální a psychohygienické podmínky výuky. V ostatních sledovaných oblastech (organizace, formy a metody práce, motivace a hodnocení, interakce a komunikace) výrazně převažovala pozitivní zjištění.

Ve sledovaných předmětech měl průběh vzdělávání velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Zachování tradičního odborného zaměření a jeho přizpůsobování měnícím se podmínkám na trhu práce v daném regionu je z pohledu perspektivního plánování základní prioritou školy. V duchu této koncepce přistoupilo vedení školy v roce 1999 k aplikaci Standardu odborného vzdělávání pro cestovní ruch na středních školách (týká se vybraných tříd), čímž se zvýšil ze strany veřejnosti zájem o studium. Realizované úpravy učebního plánu dle požadavků výše citovaného Standardu byly provedeny v rozsahu pravomocí, které jsou řediteli školy dány. Z hlediska plánování je základním dokumentem s odpovídající vypovídací hodnotou Plán práce na školní rok 2001/2002. Spolu s dalšími plány (např. plán výchovného poradce, plány předmětových komisí, plány kontrol a hospitací, plán personálního rozvoje apod.) vytváří ucelený systém základních cílů s krátkodobým až střednědobým výhledem. Dílčí nedostatky byly zjištěny při zpracování plánů pro výuku tělesné výchovy. Aktuální informace z pravidelně se konajících porad vedení získávají vyučující v podobě týdenních plánů. Nabídka volitelných předmětů vychází jak z potřeb odborné profilace oboru na cestovní ruch, tak sleduje potřeby žáků z hlediska přípravy k maturitním zkouškám i následnému studiu na vysokých školách.

Plánování mělo ve vztahu ke sledovaným oblastem velmi dobrou úroveň.

Organizování

Organizační řád školy vymezuje kompetence vedoucích i dalších pracovníků školy a obsahuje i tzv. Provozní řád (popsána především základní organizace činností ve škole) a grafické schéma řízení školy. Podrobný časový harmonogram plánovaných akcí je aktuálně upravován v rámci pravidelných porad vedení a zveřejňován v podobě týdenních plánů na nástěnce ve sborovně. Z pravidelně konaných pedagogických rad i tzv. provozních porad jsou pořizovány zápisy s dobrou vypovídací hodnotou. Předložený školní řád je zastaralým a z hlediska práv a povinností žáků nevyváženým dokumentem s řadou nepřesných ustanovení, která jdou

v některých případech nad rámec pravomocí ředitele školy. Formální charakter tohoto dokumentu dosvědčuje mimo jiné i skutečnost, že řádem téměř znemožněný kontakt žáků s jednotlivými vyučujícími i vedením školy není v praxi dodržován – vzájemná komunikace probíhá dle potřeb žáků a možností vyučujících, není však organizačně vymezena (např. v podobě konzultačních hodin, úředních hodin apod.). Nedostatkem aktuálního rozvrhu hodin je zkrácení povinné dvacetiminutové přestávky na patnáct minut. Rovněž název školy na úředním razítku se státním znakem není shodný s názvem školy uvedeným v síti škol, což je v rozporu s příslušnou vyhláškou. Vnitřní i vnější informační systém je vhodně zabezpečen standardním způsobem (informační nástěnky, školní rozhlas, schůzky s rodiči). Vypovídací hodnotu Výroční zprávy za období 2001/2002 snižuje neúplné uvádění předepsaných informací (např. údaje o pracovnících školy, jejich kvalifikaci, praxi a způsobilosti, přehledné údaje o výsledcích vzdělávání žáků), její grafické zpracování nedosahuje úrovně reprezentativního dokumentu, který informuje širokou veřejnost o životě školy v daném časovém období.

Oblast organizování byla hodnocena jako průměrná.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení školy zpracovalo a průběžně naplňuje vlastní Plán personálního rozvoje na školní rok 2001/2002, jehož součástí je jmenovitý seznam vyučujících se stručným výčtem plánovaných vzdělávacích aktivit, školou odebíraných odborných periodik apod. Pomoc začínajícím pedagogům je zajištěna zkušenými (tzv. uvádějícími) učiteli. Někteří z nich spolupracovali při pořádání různých vzdělávacích akcí pro laickou i odbornou veřejnost. Pro vlastní potřeby si škola sama organizuje vzdělávání svých učitelů v oblasti obsluhy osobních počítačů. Vysoké procento odborně i pedagogicky způsobilých vyučujících (potvrdil i náhodný vzorek vybraných předmětů v rámci orientační inspekce) svědčí o dlouhodobé péči, kterou vedení školy věnuje personálnímu zabezpečení výuky. Na druhé straně je však výuka zajištěna pedagogickým sborem s průměrnou více než dvacetiletou praxí, což signalizuje nedostatečný příliv mladých vyučujících. Stručná a transparentní Kritéria pro stanovení osobních příplatků a mimořádných odměn byla projednána se zaměstnanci školy. Při méně výrazném diferencování mezi jednotlivými vyučujícími vychází vedení školy rovněž z dlouholeté znalosti většiny učitelů, z výsledků maturitních zkoušek i úspěšnosti žáků v různých soutěžích a při přijímání na vysoké školy. Výše nenárokových složek platu má dostatečně motivující charakter. Funkční operativní řízení zajišťují pravidelné týdenní plány práce, provozní porady (zpravidla jednou za měsíc) a každodenní kontakt s pedagogickým sborem. Vedením školy preferovaný demokratický styl řízení vytváří pro zaměstnance příznivé podmínky pro práci. Je však místy až příliš založen na důvěře v odpovědnost jednotlivých vyučujících, což se projevilo rutinním přístupem k provádění zpětné vazby – kontroly účinnosti přijatých rozhodnutí.

Vedení a motivování mělo celkově velmi dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Z předložených plánů (např. Plán kontrol, Plán hospitací) vyplývá, že vytvořený systém vnitřní kontroly pokrývá podstatné oblasti života školy. V samotné účinnosti a naplňování kontrolních mechanismů byly zjištěny nedostatky, které svědčí o málo důsledném provádění plánovaných kontrol. Přestože některé dílčí závěry z provedených kontrol jsou obsaženy v zápisech z pedagogický a provozních porad, k následné kontrole odstranění nedostatků bylo přistoupeno ze strany vedení školy částečně formálně a s důvěrou v osobní zodpovědnost příslušných vyučujících. Tato skutečnost se projevila např. v kvalitě vedení povinné dokumentace – nedostatky ve třídních výkazech (např. chybějící a neúplné zápisy, škrtnání a přepisování), nedostatky v zápisech do třídních knih (např. příliš obecně formulovaná témata

hodin, dodatečné zapisování hodin do již proškrtnutých řádek). Rovněž kontrola časových tematických plánů (nepřesně nadepsány jako učební osnovy) byla provedena částečně formálně, jelikož např. v případě tělesné výchovy neodhalila jejich dílčí nedostatky. Nedůsledně je prováděna kontrola plnění učebních osnov po stránce obsahové - ve školním roce 2000/2001 nebylo zjištěno neplnění učebních osnov v tělesné výchově v jedné třídě čtvrtého ročníku. Nesoulad mezi plánem a skutečně probíranou látkou byl dle zápisů ve třídní knize zjištěn u jednoho vyučujícího (viz blok ekonomických předmětů). Ředitel i jeho zástupkyně pracují s vlastními plány hospitací, které dle předložených zápisů průběžně realizují v plánovaném počtu (celkem provedli cca tři desítky hospitací). Sledované pohospitační rozhovory ředitele i jeho zástupkyně s příslušnými vyučujícími byly vedeny taktně a na profesionální úrovni. Oba v nich dokázali pojmenovat z didaktického hlediska základní pozitiva i negativa sledované výuky. Příkladně je prováděna kontrola v oblasti hospodaření školy.

Kontrolní mechanismy měly ve vztahu k hodnoceným oblastem celkově průměrnou úroveň.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Velmi dobrou úroveň vykazuje oblast plánování, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň byla zjištěna i v oblasti vedení a motivování pracovníků. Organizačně je chod školy zabezpečen na průměrné úrovni. Dílčí nedostatky byly zjištěny v účinnosti vytvořených kontrolních mechanismů, kde byla zjištěná pozitiva i negativa téměř v rovnováze.

Podmínky vzdělávání byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení efektivity čerpání NIV

V kontrolovaném období roku 2001 škola nepřekročila závazné ukazatele rozpočtu neinvestičních výdajů. Ve sledovaném období dosáhla škola zisku z hlavní i doplňkové činnosti. Škola navrhla přidělit zlepšený hospodářský výsledek do rezervního fondu a fondu reprodukce majetku. Nevyčerpané státní prostředky za zákonné odvody a část prostředků na další vzdělávání pedagogických pracovníků ve výši 24.109 Kč škola odvedla do státního rozpočtu dle pokynu zřizovatele.

Při porovnání rozpisu rozpočtu za sledované období s výkazem zisku a ztrát Úč OÚPO 4-02 k 31. prosinci 2001 nebyly zjištěny nedostatky.

Neinvestiční náklady školy jsou z 99,90 % kryty z prostředků státního rozpočtu.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Závazný ukazatel limitu mzdových prostředků čerpaných na platy a OOPP nebyl ve sledovaném období roku 2001 překročen. Kontrola hlavní knihy prokázala, že organizace ve sledovaném období vyplatila pouze mzdové prostředky přidělené státem. Odměny vyplácené na doplňkovou činnost byly z této činnosti financovány. Vypracovaný čtvrtletní výkaz o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P1 - 04 za

období 3. - 4. čtvrtletí 2001 je vyplněn v návaznosti na účetnictví. Celkové mzdy včetně OPPP vykázané ve výše uvedeném výkaze souhlasí s účtem 521 v hlavní knize ke dni 31. prosince 2001. Namátkově kontrolované personální spisy zaměstnanců obsahovaly doklady s údaji nutnými pro zařazení zaměstnanců do platových tříd a stupňů. V těchto kontrolovaných spisech je zařazení zaměstnanců do platových tříd a stupňů v souladu s platným právním předpisem. Organizace má zpracována kritéria pro stanovení osobních příplatků a mimořádných odměn pro školní rok 2001-2002. V roce 2001 bylo uzavřeno osm dohod o pracovní činnosti, dohoda o provedení práce byla uzavřena jedna. Oba druhy dohod byly uzavřeny například na funkce instruktora a zdravotníka „LVVK“, topiče, opravářské práce v souladu s platným právním předpisem.

Kontrolou bylo zjištěno, že 2% odvod do FKSP z vyplacených hrubých mezd zaměstnanců Obchodní akademie Slaný byl proveden v plné výši v souladu s platným právním předpisem. Obchodní akademie Slaný předložila „Zásady hospodaření z prostředků fondu kulturních a sociálních potřeb, tvorba, čerpání, použití“, které jsou součástí „Vnitroorganizační směrnice pro vedení účetnictví“ zpracované dne 19. ledna 2001. Z důvodu zániku Fondu regionálního sdružení škol a školských zařízení byly vypracovány nové „Zásady hospodaření s prostředky fondu kulturních a sociálních potřeb“ ze dne 5. září 2001. Škola předložila zpracovaný „Rozpočet fondu kulturních a sociálních potřeb na rok 2001“ ze dne 21. března 2001. V kontrolovaném období bylo z prostředků FKSP zaměstnancům přispíváno na stravné, rekreaci, zlepšení pracovního prostředí, bezúročnou půjčku a dary u příležitosti životního jubilea. Kontrolou příspěvku na rekreaci bylo zjištěno, že škola postupuje v souladu s platným právním předpisem a zpětně provádí kontrolu na uhrazení rozdílu, který je zaměstnanec povinen zaplatit. Limit darů poskytnutých zaměstnancům, stanovený platným právním předpisem, nebyl v kontrolovaném období překročen.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Finační prostředky přidělené ze státního rozpočtu na ostatní neinvestiční výdaje (dále jen ONIV) byly využity na pronájem budovy školy a pronájem tělocvičen, dále na úhradu spotřebované elektrické energie, plynu, vody, opravy a udržování, nákup učebních pomůcek a materiálu, služeb pošt, telekomunikací, školení a vzdělávání, cestovních náhrad. Na učební pomůcky bylo v kontrolovaném období čerpáno Kč 315,80 na jednoho studenta. Z celkových ONIV připadá podíl 6,6 % na učební pomůcky. Na školení a vzdělávání bylo čerpáno Kč 37,10 na jednoho studenta. Z ONIV přidělených škole činí podíl čerpaný na školení a vzdělávání 0,77 %.

Namátkově kontrolované daňové doklady (došlé faktury) obsahovaly předepsané náležitosti a byly v souladu s platným právním předpisem.

Pokladní kniha školy je autorizovaná, průpisová, vedena za období od 1. června 2000, limit není stanoven. S pokladní je sepsána dohoda o hmotné odpovědnosti. Pokladní kniha je uzavírána každý měsíc. Do pokladní knihy jsou zapisovány všechny příjmy a výdaje školy. Pro příjmy a výdaje jsou vystavovány jednotlivé příjmové a výdajové pokladní doklady, které jsou číslovány od počátku měsíce do konce měsíce pořadově včetně dalších předepsaných náležitostí. Případné opravy zápisů v pokladní knize jsou prováděny v souladu s platnou legislativou. Kontrola pokladní hotovosti byla prováděna měsíčně s uvedením zápisu a výčetky pokladní hotovosti přímo do pokladní knihy. Bylo provedeno porovnání stavu pokladní hotovosti ke dni 31. prosinci 2000 s účetnictvím. Stav pokladní hotovosti k uvedenému datu byl shodný se zůstatkem na účtu 261 H - Pokladna hlavní činnosti.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

Účelové prostředky pro rok 2001 byly škole poskytnuty na nájemné ve výši 277.000 Kč. Jedná se o prostředky na pronájem budovy školy a tělocvičen. Výše nájmu je však vyšší, zbylou částku musí škola ušetřit ze svých provozních výdajů. Dále škola obdržela částku 35.242 Kč na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Z této částky škola použila 32.242 Kč, nedočerpanou částku ve výši 2.561 Kč odvedla dle pokynu zřizovatele do státního rozpočtu.

Přidělené účelové finanční prostředky byly zúčtovány se státním rozpočtem v souladu s platným právním předpisem.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

Finanční prostředky na investice nebyly škole v kontrolovaném období přiděleny. Veškeré výdaje na pořízení dlouhodobého majetku byly hrazeny z vlastního fondu reprodukce majetku a týkaly se modernizace výpočetní techniky.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření za rok 2001 byla vyhotovena ve všech bodech ve smyslu platného právního předpisu.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Dotace přidělená ze státního rozpočtu pro kalendářní rok 2001 byla vzhledem k účelu jejího poskytnutí efektivně využita a řádně zúčtována se státním rozpočtem. Nebylo zjištěno porušení obecně platných právních norem ani rozpočtové kázně.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Škola provozuje se souhlasem zřizovatele doplňkovou činnost. Tato činnost nesmí narušovat plnění hlavního účelu a předmětu činnosti. Je prováděna odděleně od hlavní činnosti, účetnictví je vedeno formou hospodářských středisek v souladu s platným právním předpisem. S pracovníky, kteří se podílí na doplňkové činnosti je uzavírána dohoda o pracovní činnosti.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina, vydal Středočeský kraj dne 18. června 2001 s účinností od 1. dubna 2001 pod čj. OŠMS/1079/2001 včetně přílohy – Vymezení majetku ve vlastnictví Středočeského kraje, který se předává do správy škole ke dni 1. dubna 2001
- Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 8. října 2001 s účinností od 18. června 2001, čj. 26 078/01-21
- Potvrzení ve funkci ředitele ze dne 14. ledna 1999, čj. 11 566/99-26
- Pedagogické dokumenty studijního oboru 63-41-M/004 Obchodní akademie, vydalo MŠMT ČR dne 24. června 1994 pod čj. 19 295/94-23
- Standard odborného vzdělávání pro cestovní ruch na středních školách, schválilo MŠMT ČR dne 14. října 1998 pod čj. 28 280/98-23 s platností od 1. září 1998
- Podkladová inspekční dokumentace
- Plán práce na školní rok 2001/2002

- Časové tematické plány sledovaných předmětů
- Týdenní plány práce
- Plán výchovného poradenství pro školní rok 2001/2002
- Plán kontrol na školní rok 2001/2002
- Plán hospitací na školní rok 2001/2002
- Plán personálního rozvoje ve školním roce 2001/2002
- Rozvrh hodin ve školním roce 2001/2002
- Třídní knihy ve školním roce 2000/2001 a 2001/2002
- Třídní výkazy
- Školní řád
- Organizační řád školy
- Personální dokumentace vybraných zaměstnanců
- Kritéria pro stanovení osobních příplatků
- Pedagogické porady – zápisy
- Výroční zpráva za školní rok 2000/2001
- Inspekční zpráva ze dne 7. listopadu 1997, čj. O-02-03/9798-463 Zv
- Závazné ukazatele rozpočtu NIV - schválený rozpočet 2001 ze dne 21. března 2001
- Vyúčtování NIV přidělených ze státního rozpočtu v roce 2001 ze dne 27. února 2002
- Účelové prostředky na rok 2001
- Rozvaha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací Úč OÚPO 3-02 k 31. prosinci 2001
- Výkaz zisku a ztráty organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací Úč. OÚPO 4-02 k 31. prosinci 2001
- Příloha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací Úč OÚPO 5-02 k 31. prosinci 2001
- Výkaz Škol (MŠMT) V 7 - 01 o gymnáziu - střední odborné škole - konzervatoři ze dne 30. září 2000
- Seznam symbolů a zkratk používaných v účetnictví v roce 2001
- Účtový rozvrh platný v roce 2001
- Výkaz výnosů a nákladů - součtová sestava k 31. prosinci 2001
- Hlavní kniha za období 12/2001
- Výpisy z běžného účtu za rok 2001
- Vnitroorganizační směrnice pro vedení účetnictví ze dne 19. ledna 2001
- Kolektivní smlouva uzavřená mezi ZOOS pracovníků školství a ředitelstvem školy na roky 2001, 2002 ze dne 1. září 2001
- Interní směrnice o provádění doplňkové činnosti ze dne 20. ledna 2001
- Daňové doklady (došlé faktury) za měsíce leden, únor, červen, září, prosinec 2001
- Výdajové pokladní doklady a příjmové pokladní doklady za měsíce leden, květen, září, listopad, prosinec 2001
- Cestovní účty za měsíce listopad a prosinec 2001

- Zpráva o hospodaření za rok 2001 ze dne 15. února 2002

ZÁVĚR

Hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání

S výjimkou průměrného hodnocení tělesné výchovy byla výuka v ostatních sledovaných předmětech (český jazyk a literatura, matematika, blok ekonomických předmětů – ekonomika, ekonomická cvičení, ekonomický seminář, účetnictví, obchodní korespondence) hodnocena jako velmi dobrá.

Kvalita vzdělávání měla ve sledovaných oblastech velmi dobrou úroveň.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Velmi dobrou úroveň vykazuje z hlediska řízení školy oblast plánování. Rovněž vedení a motivování pracovníků mělo nadprůměrnou až spíše nadprůměrnou úroveň. Organizační uspořádání školy tvoří funkční celek standardní kvality. Dílčí rezervy spočívají v účinnosti a důsledném naplňování kontrolních mechanismů.

Podmínky vzdělávání byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům.

Při inspekční činnosti nebylo zjištěno neefektivní nakládání s prostředky státního rozpočtu.

Vývoj školy uplynulý od poslední inspekční návštěvy

Na základě porovnání závěrů z poslední inspekční návštěvy (21. – 22. října 1997) s aktuálními zjištěními této orientační inspekce lze konstatovat dílčí kvalitativní posun vpřed, který se projevil jak v oblasti hodnocených předmětů, tak ve vybraných činnostech souvisejících s řízením školy. Současně dále přetrvávají dílčí nedostatky – např. u některých vyučujících rutinní a stereotypní styl výuky, formální a nefunkční zpracování vybraných tematických plánů, malá názornost při výuce, což svědčí (spolu s dalšími zjištěními uvedenými v této inspekční zprávě) o rezervách zejména v účinném naplňování vnitřní kontroly ze strany vedení školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Richard Spiegl	R. Spiegl v.r.
Členové týmu	PaedDr. Václav Skála	V. Skála v.r.
Další zaměstnanci ČŠI	Ing. Věra Kučerová Věra Štillerová Alena Kofentová	

V Rakovníku dne 11. dubna 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 12. dubna 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Ing. Miloslav Stöckl, ředitel školy

M. Stöckl v.r.

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, Nádražní 102/II, 269 01 Rakovník do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel, příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Středočeského kraje, vedoucí odboru školství, mládeže a sportu, Mgr. Radek Coufal, Zborovská 11, 150 21 Praha 5	2002-05-07	111/02

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.